

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA SPOLEČENSKÝCH VĚD

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Moderní nedrogové závislosti.

Diplomantka: Miroslava Klimešová.

Oponent práce: Mgr. Pavel Vácha.

Hodnocení práce:

Autorka práce se zabývá aktuální problematikou, která je v populaci velmi rozšířena. Bohužel laická a mnohdy i odborná veřejnost si uvědomuje pouze některé viditelné součásti výše uvedené problematiky (poruchy příjmu potravy, gambling), avšak závislostní chování ve vztahu k počítači/sociálním sítím, mobilnímu telefonu, nadměrné sledování televize aj. jsou značně podhodnocovány. Z těchto důvodů považuji práci diplomantky za vysoce aktuální.

V teoretické části je vhodně a dostatečně popsána problematika gamblingu, závislostního chování na moderních technologiích (počítač, internet, počítačové hry, sociální sítě, nadměrné sledování televize, mobilní telefon). Dále autorka popisuje problematiku workoholismu, poruch příjmu potravy, závislosti na sportu, stalkingu, patologického nakupování, neobvyklé formy konzumace alkoholu a „závislosti“ na sexu a pornografii. V této části práce bych rád upozornil na problematiku terminologie. Autorka v mnoha kapitolách používá termínů závislost, přičemž vhodnější by bylo „návykové“ či „závislostní“ chování, protože závislost je definována WHO ve vztahu k návykovým látkám. Velmi oceňuji množství a výběr forem rizikového chování, avšak uvítal bych posílení některých podkapitol a odstavců na úkor například léčby, kterou se autorka ve své práci významně nezabývá. Taktéž mám drobné připomínky k názvům některých podkapitol:

1.1.1.2 Jak patologické hráčství rozpoznat – v této části práce autorka píše víceméně rozšířenou definici, ale neobjevují se jednotlivé identifikátory závislostního chování.

1.2.2 Závislost na televizi – zde je autorka naprosto bez citace jakéhokoliv autora, přičemž tuto problematiku popisuje např. Pokorný V., Telcová J, Tomko A. v publikaci „Patologické závislosti“, a to mimo jiné včetně možných rizik a dopadů na jednotlivce či okolí.

1.3.1.4 Rozvoj závislosti na práci – Spíše bych nazval například „Stádii vývoje závislosti na práci“

1.4 Závislost na kráse – bych doporučoval nazvat „Poruchy příjmu potravy“, protože do takto formulované kapitoly autorka obtížně zařadí např. nadměrné přejídání či atypickou bulimii, které krásu příliš nepodporují.

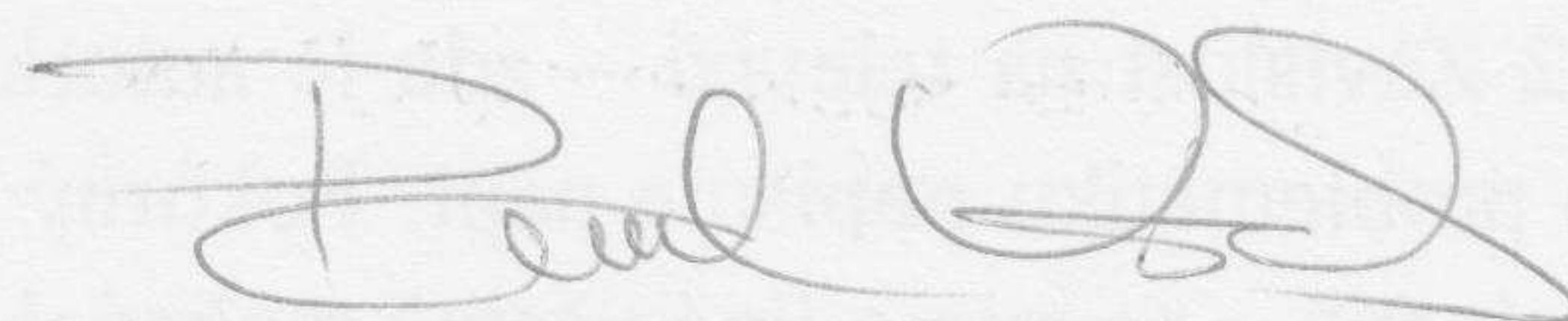
1.8 Pití přes tampon – tato kapitola je jakoby „vložená“, avšak nepatří podle mého názoru pod téma DP „Moderní nedrogové závislosti“. V tomto případě se jedná spíše o netradiční aplikaci návykové látky. Taktéž by autorka mohla popisovat aplikaci alkoholu i.v., či vdechováním alkoholových par v důsledku působení ultrazvukového vyvíječe páry ponořeného do destilátu, aj. způsoby a formy aplikace návykové látky.

Dále se autorka ve své práci zabývá v kapitole 2 Léčebnými postupy, kterými se však autorka hlouběji dále ve své práci nezabývá, proto považuji tuto kapitolu za nadbytečnou, nehledě na skutečnost, že se autorka u každého popisovaného jevu touto problematikou zabývá. Taktéž by bylo vhodné se v této kapitole zabývat problematikou motivace, motivačního tréninku a práce s motivací, která je naprosto zásadní a výchozí pro výslednou efektivitu léčby. V kapitole 3 Prevence se autorka zabývá primární, sekundární a terciární prevencí, avšak postrádám další členění v rámci preventivního působení (indikovaná prevence, selektivní prevence aj.).

Z hlediska metodologie je práce velmi zajímavým způsobem pojatá, avšak pravděpodobně rozdílnými požadavky na výzkum, skladbu výzkumného souboru mohlo dojít k rozporům v názorech mezi oponentem a autorkou. Výzkumný soubor je příliš široký a z mého pohledu značně nesourodý. Tuto problematiku autorka vyřešila tím, že každý sledovaný soubor hodnotí jako samostatný, tedy 100%. V metodologii postrádám použité metody, techniky a formy šetření v jednotlivých výzkumných souborech. Taktéž hodnotím jako metodologickou chybu to, že autorka v mnoha hypotézách tvrdí, že hypotéza byla potvrzena částečně, přičemž podle praktik JU ZSF se hypotéza buď potvrdí, nebo vyvrátí. Taktéž kladení některých otázek, následných hypotéz a jejich operacionalizace není přesná (např. Hypotéza č.4 Většina dotazovaných dívek studujících 1. stupeň ZŠ si občas přečte nějakou knihu). V takovémto případě se podle mého názoru jedná o vágní a nekonkrétní pojem „často“, „občas“ atd. který si každý respondent může vyložit jinak na základě svého subjektivního hodnocení, na základě kterého je pak velmi obtížné utvořit jednoznačné závěry.

Vlastní práce je zpracována velmi zodpovědně a svým rozsahem splňuje kritéria daného typu práce. Výše uvedené připomínky uvádím spíše jako doporučení.

Diplomovou práci hodnotím celkovou známkou velmi dobře.

Mgr. Pavel Vácha

V Českých Budějovicích dne 4. ledna 2011.